

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Vágány Tamás ügyvéd (cím) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek, a dr. Chiorean Gabriella jogtanácsos által képviselt alperes neve Működő Részvénytársaság (címe) alperes ellen, biztosítási összeg megfizetése iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2008. február 6. napján meghozott, P/P.IV.8.P.21.680/2006/22. számú ítélete ellen, a felperes részéről 23. és 24. sorszámok alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 150.000 (százötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A peres felek között 2003. augusztus 28. napján „...” nevű biztosítási szerződés jött létre. A felperes 2004. december 28-án ajánlatot tett a biztosítási szerződés módosítására, amelynek elfogadásával a biztosított vagyon védelmének a szintje és a biztosítás összege egyaránt magasabb lett. Ezután a felperes 2005. május 17-én kárbejelentést tett az alperesnél. Eszerint 2005. május 14. napjának 14 óra 45 perce és 2005. május 15. napjának 2 óra 15 perce közötti időben a házába betörték. A tettesek ékszereket, műszaki cikkeket és ruhaneműket tulajdonítottak el. Az alperes a biztosítási szerződésben meghatározottnál egyel alacsonyabb védelmi szintnek megfelelő biztosítási összeg alapul vételével a felperesnek 746.950 forint kártérítést

fizetett. A felperes ezt meghaladó kártérítési igényét nem ismerte el. A felperes feljelentésére indult nyomozati eljárást a rendőrség felfüggesztette.

A felperes keresetében 7.325.090 forint kára megtérítésére kérte az alperest kötelezni.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását indítványozta.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. A döntését lényegében azzal indokolta, hogy a felperes a biztosítási esemény bekövetkezését nem bizonyította. Az eset rendőrségi bejelentését követően rövid időn belül a helyszínre érkező bűnügyi technikus által a nyomozati eljárásban felvett jegyzőkönyv, valamint a bűnügyi technikus perben tett tanúvallomása alapján arra a következtetésre jutott, hogy a káresemény a felperes által előadott módon nem történhetett meg, mert azt a helyszínen észlelt több körülmény kizárta. A biztosított objektumban rögzíthető nyom egyáltalán nem maradt, pedig a behatolás feltételezett helyén, az emeleti erkélykorláton, a betört ajtó üvegcserepein és a tokban maradt üvegrész elein elemi részecskéknek maradnia kellett volna. A lakás belterében sem lehetett nyomokat rögzíteni, még a felperes és élettársa újnyomai sem voltak megtalálhatók. A feltételezett elkövetők a földszinti ablakon távoztak, ahol egyébként a lakásba való bejutás is könnyebb lett volna. Nem merült fel ésszerű magyarázat arra, hogy az elkövetők miért választották a lakásba való bejutásnak a nehezebb módját, különös tekintettel arra, hogy az erkélyre való felmászáshoz még létrára is szükségük volt. A lakásban egyes bútorokat felborogattak, ami a rendőrségi tapasztalatok szerint a lakásbetörések elkövetési módjára nem jellemző, ugyanis a rombolás nem az értéktárgyak szokásos elhelyezésére szolgáló bútorokban történt. Nincs elfogadható magyarázat arra sem, hogy miért csavarozták le egy dohányzóasztal lapját a lábokról, a csavarozás ugyanis időigényes, ami a leleplezés veszélyét növeli. A felperes a bűnügyi helyszínelőnek arra a kérdésére: milyen vagyontárgyak hiányoznak, a szoba közepére kiszórt ruhakupac tetejéről a biztosított vagyontárgyak jegyzékét vette fel és ezt a jegyzéket csatolták a szemle jegyzőkönyvhöz. A beltéri riasztóberendezés nem volt a szemle idején bekapcsolt állapotban. A felperesi állítás szerint azt a betörők hatástalanították. A riasztórendszert felszerelő személyt a felperes többszöri felhívás ellenére sem tudta megnevezni. Életszerűtlen, hogy az állítólagos betörők nagy mennyiségű ruhaneműt vittek el, míg nagyobb értékű műszaki cikkeket hátrahagytak. Emellett a felperes által eltulajdonítottként megjelölt vagyontárgyak olyan terjedelműek voltak, hogy azok elszállításához nagyobb rakterű gépkocsira lett volna szükség. E bizonyítékoknak a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján történt mérlegelése alapján az elsőfokú bíróság a biztosítási esemény megtörténtét nem tudta megállapítani, ezért a keresetet a Ptk. 553. § (1) bekezdésére figyelemmel elutasította.

A felperes fellebbezésében az első fokú ítélet megváltoztatását és a keresetének helyt adó ítélet meghozatalát kérte. Azzal érvelt, hogy a biztosítási esemény megtörténtét a rendőrség nyomozást felfüggesztő határozata kellő képpen bizonyítja. Ha a bűncselekmény - ami ugyan biztosítási esemény is - nem történt

volna meg, a rendőrségnek a nyomozást a Be. 174. § (1) bekezdés d) pontja és a Be. 174. § (2) bekezdése alapján meg kellett volna tagadnia, illetve a Be. 190. § (2) bekezdése alapján a nyomozást meg kellett volna szüntetnie. Az elsőfokú bíróságnak az az eljárása, hogy további bizonyítást folytatott le és lényegében a bűnügyi technikus tanúvallomása alapján a biztosítási esemény megtörténtét életszerűtlennek tartotta, a Pp. 3. § (2) bekezdésébe foglalt szabályt sértette meg, miszerint a bíróság a felek kérelmeihez kötve van. Sérelmezte, hogy az általa bejelentett és a tárgyalásra megidézett tanúkat az elsőfokú bíróság nem szabályos körülmények között hallgatta meg. Ezeknek a tanúknak a vallomása bizonyította volna, hogy a kültéri riasztó működésbe lépett.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az első fokú ítélet helybenhagyására irányult. Előadta, hogy a felperes nem csak a biztosítási eseményt nem igazolta, de a már kifizetett kártérítést meghaladó kárait sem bizonyította.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen, a bizonyítékok jogszerű mérlegelésével állapította meg és abból helytálló jogi következtetést vont le.

A perben nem vitás tényállás szerint a felek között a Ptk. 536. § (1) bekezdése és a Ptk. 548. § által szabályozott vagyonszolgáltatási szerződés jött létre. A felperes keresetében ennek teljesítése iránt támasztott igényt az alperessel szemben, amely védekezésében vitatta ennek a törvényben és szerződésben előírt feltételei fennállását, különösen a biztosítási esemény megvalósulását.

A Pp. 164. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el. A Pp. 3. § (3) bekezdése pedig előírja, hogy a bizonyítás esetleges sikertelenségét a törvény eltérő rendelkezésének hiányában a bizonyításra kötelezett fél terhére kell figyelembe venni.

A törvény idézett rendelkezéseinek a biztosítási perekre történő alkalmazásából az következik, hogy a biztosítási szerződés teljesítését igénylő félnek kell igazolnia, hogy a biztosító szolgáltatásának a szerződésben, szabályzatban, valamint jogszabályban előírt feltételei fennállnak. Ennek legfontosabb eleme magának a biztosítási esemény bekövetkezésének a bizonyítása. Ezzel szemben a biztosító szolgáltatási kötelezettségét kizáró tények és körülmények - különösen a biztosítási szerződés érvénytelensége, valamely mentesülési ok fennállása, vagy a teljesítés egyéb akadályai - tekintetében a bizonyítás terhére a biztosítónak kell viselnie.

A betöréses lopás, mint biztosítási esemény bekövetkezésének bizonyításához az arra kötelezett félnek a perben általában azt kell kétségtelenné tennie, miszerint a biztosított objektum az e cselekmény elkövetésére jellemző külső képet mutatja, amelyről felismerhetők az elkövetés módjának legalapvetőbb vonásai. Ebbe a körbe tartoznak különösen a behatolás és távozás helyének, valamint módjának a

vizsgálata, a védelmi rendszer működésének és hatástalanításának kérdései, az elvitt vagyontárgyak körének és a hátrahagyott helyszín képének az alakulása, továbbá a közelebbi környezet esetleges észlelései. Szükséges továbbá, hogy a bizonyító fél tényelőadásához, valamint a helyszín hitelességéhez kétség ne férjen.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a lefolytatott bizonyítási eljárásnak a most kiemelt kérdésekre vonatkozó adatai nem elegendők a betöréses lopás tényének és a biztosítási esemény bekövetkezésének minden kétséget kizáró és ítéleti bizonyossággal történő megállapításához.

A perbeli esetben a feltételezett elkövetők a nehezebb módot választva, létrán keresztül, az emeleti erkély üvegajtájának betörésével jutottak a biztosított lakásba. Ennek ellenére a ruhájukról vagy a testükről az üvegen maradt elemi szálak nem voltak találhatók. Emellett a helyszín teljes területén, sem az elkövetőktől, de még az életvitel-szerűen ott lakóktól származó ujjlenyomat sem volt megtalálható.

A rendelkezésre álló peradatok szerint az emeleti erkélyajtón behatoló elkövetők a riasztót valamilyen speciális anyaggal bekenték és kikódolták, így az teljesen sértetlen maradt. Ennek ellenére szakértői vizsgálatára azért nem nyílt lehetőség, mert azzal kapcsolatban a felperes a legalapvetőbb felvilágosítást sem tudta megadni, így arra sem nyilatkozott, hogy azt hol vásárolta, ki szerelte be.

Az épületben jelentős mennyiségű, nagyobb értékű és könnyen szállítható műszaki cikk maradt, míg a kevésbé értékes, nagy terjedelmű és nehezen szállítható ruhafélékből indokolatlanul sok hiányzott.

A hátrahagyott helyszín képe pedig olyan irányú kutatás és rombolás nyomait mutatta, amelyek nem az értéktárgyak felkutatásával és elvitelével hozhatók összefüggésbe.

A felperesek állították, hogy vannak olyan szomszédok, akik hallották a riasztó megszólalását. Kétségtelen, hogy ezek tanúként történő kihallgatása nem volt szabályszerű, az azonban kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy azoknak a biztosítási eseménnyel kapcsolatban semmiről nincs tudomásuk.

A Fővárosi Ítéltábla megállapítása szerint ezeket a körülményeket az elsőfokú bíróság helyesen és okszerűen, a Pp. 206. § (1) bekezdésében írt szabályok megfelelő alkalmazásával mérlegelte.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az ítéltábla kiemeli, hogy a büntetőeljárás során hozott határozat polgári perbeli hatályára nézve a Pp. 4. § (1) és (2) bekezdései tartalmazznak rendelkezéseket. E szerint „a bíróságot határozatának meghozatalában más hatóság döntése vagy a fegyelmi határozat, illetve az azokban megállapított tényállás nem köti. Ha a jogerősen elbírált bűncselekmény vagyoni jogi következményein felül polgári perben kell határozni, a

bíróság a határozatában nem állapíthatja meg, hogy az elítélt nem követte el a terhére rótt bűncselekményt".

A törvény idézett rendelkezéséből következően a nyomozóhatóság határozatai a polgári perben eljáró bíróságot egyáltalán nem kötik. A nyomozás során hozott határozat a bizonyítékok egyike és azt, hogy annak milyen bizonyító ereje van, a per egyéb adataival egybevetve, a bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdése értelmében meggyőződése szerint bírálja el. Az a körülmény tehát, hogy a rendőrség a nyomozást felfüggesztette és nem pedig megtagadta vagy megszüntette, önmagában nem döntő bizonyítéka a biztosítási esemény megtörténtének. A helyszíni szemlejegyzőkönyv és helyszínelő rendőr tanúvallomása a felperes állításait pedig nem megerősítették, hanem annak éppen ellene szóltak és annak a következtetésnek a levonására adtak alapot, hogy a betörés megtörténte kétséget kizáróan nem állapítható meg.

Az ítélet tábla mindezért az első fokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A sikertelenül fellebbező felperes a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes fellebbezési perköltségét is megfizetni.

Budapest, 2008. október 17.

. Molnár Ambrus s. k. a tanács elnöke, Dr. Szücs József s. k. előadó bíró, Dr. Németh László s. k. bíró